

Motion till riksdagen

1987/88:Jo235

av Knut Wachtröje m. fl. (m)

om jordbruket i Skåne

Mot.
1987/88
Jo235-240

Två viktiga frågor dominerar för närvarande jordbrukspolitiken, spannmålsöverskottet och kväveläckaget. Båda frågorna har speciell betydelse för Skåne, landets mest utpräglade jordbrukslandskap.

Spannmålsöverskottet

En utredning visar att spannmålsöverskottet är störst i den mellansvenska jordbruksbygden, medan ett bälte tvärs över södra Sverige till och med utgör ett underskottsområde. Sammantaget utgör överskottet i Skåne blott 12 % av landets totala överskott. Detta förhållande borde medföra att minskningen av produktionen i första hand skulle ske där överproduktionen är störst, dvs. i Mellansverige. Skåne bör ta på sig sin del av minskningen av överskottet med beaktande av att produktionsbetingelserna utnyttjas där resultatet blir bäst, alltså på de goda jordarna.

Alla möjligheter till lönsamma alternativa grödor bör utnyttjas såsom proteinfoder, fastbränsle och annan industriråvara. I dessa frågor bedrivs ett omfattande forsknings- och utvecklingsarbete i Skåne under medverkan av IDEON, lantbruksuniversitetet, Lunds universitet och de båda hushållningssällskapen. Det kan tilläggas att en stiftelse är under bildande för att skapa ett Innovations- och utbildningscentrum för jordbruk, skogsbruk och trädgårdsnäring i Hvilan i M-län.

Enligt vår uppfattning är på sikt den bästa alternativa markanvändningen att plantera skog. Härvid är det dock angeläget att, med hänsyn till behovet och önskemålet av ett öppet landskap, natur- och miljöskydds krav tillgodoses. Det kan tilläggas att överföring av jordbruksmark till ädel lövskog säkerligen torde vara mycket positivt ur miljösynpunkt.

Kväveläckaget

När det gäller kväveläckaget gör man det lätt för sig om man tror att problemen löses genom förbud mot stråförkortningsmedel och en kraftig höjning av avgiften på handelsgödselkväve. En omfattande minskning av kväveanvändningen leder dels till en avsevärd skördeminskning, vilket en redan hårt pressad näring inte har råd med utan motsvarande höjning av spannmålspriserna, och dels till kvalitetsförsämring.

Kväve i tillräcklig mängd är nödvändig för att uppnå en proteinhalt i vete på 12 % vilket är den undre gräns för vetemjölets användbarhet i bageriin-

dustrin. Alternativet är en valutakrävande import av vete med tillräckligt hög proteinhalt.

Mot. 1987/88
Jo235

Det bör observeras att användningen av kvävegödselmedel per arealenhet är lägre i Sverige än i våra nordiska grannländer samt exempelvis i England, Frankrike och Västtyskland. I Skåne är kväveanvändningen något högre än i övriga Sverige huvudsakligen beroende på en förhållandevis stor odling av kvävekrävande grödor som höstraps, potatis, sockerbetor och fältmässigt odlade trädgårdsväxter.

Med blott några veckors varsel förbjöds användandet av stråförkortningsmedel efter 1 maj 1987. Det är tveksamt om regeringen hade laglig rätt till ett sådant beslut som alltså inte blev föremål för riksdagsbehandling. Nästan en tredjedel av landets råg odlas i Skåne och för att få en tillfredsställande kvalitet på detta sädesslag med sitt långa, svaga strå är användningen av stråförkortningsmedel mycket betydelsefull. Användning av stråförkortningsmedel bör därför åter tillåtas vid rågodling. För övriga spannmålsgrödor bör ytterligare bakgrundsinformation lämpligen inhämtas om eventuella risker vid användning av stråförkortningsmedel. Ett fortsatt förbud mot medlets användning i andra spannmålsgrödor än råg bör självfallet kombineras med ett förbud att importera sådan spannmål om den behandlats med stråförkortningsmedel.

Hemställan

Med stöd av vad som anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åkerarealens framtida användning i Skåne,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kväveläckage och stråförkortningsmedel.

Stockholm den 21 januari 1988

Knut Wachtmeister (m)

Sven Munke (m)

Rune Rydén (m)

Per Stenmarck (m)

Ingrid Sundberg (m)

Wiggo Komstedt (m)

Margit Gennser (m)